

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 614/2015*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 8^η Ιουνίου 2015 ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 (κατόπιν αναβολής της αρχικής προγραμματισθείσας για την 29^η Μαΐου 2015 συνεδρίασης), με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης
Αντιπρόεδρος: Δημήτριος Λουκάς
Μέλη: Βικτωρία Μερτικοπούλου (ως Εισηγήτρια),
Δημήτριος Δαηλάτος,
Ιωάννης Αυγερινός
Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί: (α) της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού για διαπίστωση τυχόν παράβασης των άρθρων 1 και 2 των ν. 703/11 ή/και 3959/2011, όπως ισχύει και 101 και 102 της ΣΛΕΕ στον κλάδο παραγωγής και εμπορίας επιμήκων ελατών προϊόντων χάλυβα και (β) επί των καταγγελιών i) υπ' αριθ. πρωτ. 3636/30.05.2008 καταγγελίας της εταιρίας IRON TENCO A.E. κατά των εταιριών ΣΙΔΕΝΟΡ A.E, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ A.E, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E., ΛΙΑΝΟΣ A.E, ΤΕΧΝΟΜΕΤ A.E και ΕΒΕΤΑΜ A.E. και ii) της υπ' αριθ. πρωτ. 5981/31.07.2009 καταγγελίας του ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ της ΕΛΛΑΔΟΣ κατά της εταιρίας ΖΩΓΑΣ A.E. και κατά παντός υπευθύνου.

Το Τακτικό Μέλος Λευκοθέα Ντέκα δεν συμμετείχε στη συζήτηση της υπόθεσης λόγω αποχής. Το Τακτικό Μέλος Βικτωρία Μερτικοπούλου συμμετείχε στη συζήτηση της υπόθεσης ως Εισηγήτρια, προς αναπλήρωση του κ. Φραγκίσκου Αρμάου, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3959/2011 (όπως ισχύει).

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στη συνεδρίαση τα νομίμως κλητευθέντα μέρη παραστάθηκαν ως εξής: 1) το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ) διά του πληρεξουσίου δικηγόρου, Θεόδωρου Σχινά, 2) η εταιρία IRON TENCO A.E. με το νόμιμο εκπρόσωπό της Θεόδωρο Τενέζο μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου, Δημητρίου Τεμπέρη, 3) η εταιρία ΣΙΔΕΝΟΡ A.E. με το νόμιμο

* Για την παρούσα απόφαση δεν υπάρχουν εκδόσεις, δεδομένου ότι η πλήρης έκδοση δεν περιέχει απόρρητες ή/και εμπιστευτικές πληροφορίες.

εκπρόσωπό της Νικόλαου Μαρίου μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Δημητρίου Τζουγανάτου, Νικολάου Κοσμίδη, Ευαγγέλου Ζέρβα και Αλεξάνδρας Τζανετοπούλου, 4) η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με τους νομίμους εκπροσώπους της Ιωάννη Μάνεση και Γεώργιο Μάνεση μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Αναστασίας Δρίτσα, Βιολέτας Παναγιωτοπούλου και Ιωάννη Μεϊμετέα, 5) η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε. με τον νόμιμο εκπρόσωπό της Γεώργιο Σκινδήλια μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Γεωργίου Τριανταφυλλάκη, Ιωάννη Λιναρίτη, Παρασκευής Παπαδοπούλου και Αρετής-Αικατερίνης Παντελή, 6) η ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΝΧΕ) με το νόμιμο εκπρόσωπό της Αλέξανδρο Τικτόπουλο μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Ασημάκη Κομνηνού και Ιωάννας-Ζωής Προδρόμου, 7) η εταιρία ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΙΑΝΟΣ ΣΙΔΕΡΑ – ΤΣΙΜΕΝΤΑ – ΔΟΜΙΚΑ ΛΙΑΝΟΣ Α.Ε. (ΛΙΑΝΟΣ Α.Ε.) με το νόμιμο εκπρόσωπό της Παντελή Λιανό μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου Δημητρίου Μουστακάτου και 8) η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Α.Ε. (ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε.) με το νόμιμο εκπρόσωπό της και πληρεξούσιο δικηγόρο Θωμά Παπαλιάγκα μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου Μιχαήλ Ραχαβέλια.

Οι εταιρίες ΤΕΧΝΟΜΕΤ Α.Ε. και ΖΩΓΑΣ Α.Ε. καίτοι κλητεύθηκαν νομίμως (σχετικές οι υπ' αριθ. 8277/Β'/2.4.2015 και 8280/Β'/2.4.2015 εκθέσεις επίδοσης, αντίστοιχα, του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών, Νικολάου Ανδρικόπουλου), δεν παραστάθηκαν.

Στην αρχή της συζήτησης, η Επιτροπή εξέτασε τις δεσμεύσεις που πρότειναν να αναλάβουν με τα υπομνήματά τους οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., και η ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΝΧΕ), σύμφωνα με το άρθρο 25, παρ. 6 του Ν.3959/2011 και την παράγραφο 14 της υπ' αριθ. 588/2014 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σε σχέση με τις αιτιάσεις περί ανταλλαγής πληροφοριών εντός ΕΝΧΕ που περιέχονται στην υπ' αριθ. πρωτ. 1447/25.02.2015 Έκθεση του Εισηγητή κ. Φραγκίσκου Αρμάου.

Κατά τη συζήτηση των ως άνω προτεινόμενων δεσμεύσεων για το σκέλος αυτό των αιτιάσεων αποχώρησαν από την αίθουσα το ΤΕΕ, η ΕΒΕΤΑΜ και IRON TENCO. Ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης, Βικτωρία Μερτικοπούλου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 3517/4.6.2015 γραπτή Εισήγησή της επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων της ΕΝΧΕ και των εταιριών ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ και πρότεινε την απόρριψή τους για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτήν.

Ακολούθως, το λόγο έλαβαν οι νόμιμοι εκπρόσωποι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων μερών, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της προαναφερόμενης Εισήγησης για τις προτεινόμενες δεσμεύσεις, ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, καθώς και τα μέλη της Γενικής Διεύθυνσης (δια του Προέδρου τα τελευταία), και ζήτησαν την αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεών τους, ενώ εξέφρασαν και τη βούληση να τις τροποποιήσουν αναλόγως, ώστε να γίνουν αποδεκτές από τα μέλη της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Βικτωρίας Μερτικοπούλου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην

ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την Εισηγήση επί των δεσμεύσεων, τις απόψεις που διατύπωσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση αποφάσισε:

(α) ομόφωνα, τον διαχωρισμό της υπόθεσης των προτεινόμενων δεσμεύσεων, και ειδικότερα την αυτοτελή εξέταση του σκέλους των αιτιάσεων στην υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεση που αφορούν σε πρακτικές ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων χαλυβουργιών εντός (και στο πλαίσιο) της ΕΝΧΕ, βάσει του άρθρου 21 παρ. 1 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α. (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013), και για τους ειδικότερους λόγους που αναφέρονται στο κατωτέρω σκεπτικό, και

(β) κατά πλειοψηφία, να συνεχισθεί η εξέταση των προτεινόμενων δεσμεύσεων σε επόμενη συνεδρίαση, δεδομένου ότι αυτές αποτελούν καλή βάση περαιτέρω συζήτησης, και να κληθούν προς τούτο η ΕΝΧΕ και οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ να υποβάλουν τροποποιημένες δεσμεύσεις (οι δύο τελευταίες στο πρότυπο των δεσμεύσεων που υπέβαλε με το από 28.5.2015 υπόμνημά της η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ).

Η Επιτροπή, μετά την κατάθεση επικαιροποιημένων δεσμεύσεων από την ΕΝΧΕ (αριθ. πρωτ. 258/16.6.2015) και τις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ (αριθ. πρωτ. 262/18.6.2015) και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (αριθ. πρωτ. 273/23.6.2015), συνήλθε σε διάσκεψη την 31^η Ιουλίου 2015, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00 και, αφού εξέτασε τις αναθεωρημένες δεσμεύσεις που κατατέθηκαν, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις Εισηγήσεις, τα υπομνήματα και τις απόψεις που διατύπωσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και τις προτεινόμενες δεσμεύσεις όπως αυτές τροποποιήθηκαν, τις διευκρινίσεις που δόθηκαν επί στοιχείων του φακέλου από τη Γενική Διεύθυνση, καθώς και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 2.4.2015 επιδόθηκε, μεταξύ άλλων, στις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και στην ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΝΧΕ) (στο εξής και «ΣΙΔΕΝΟΡ», «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ», «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ» και «ΕΝΧΕ»), σύμφωνα με τα άρθρα 15 παρ. 4 ν. 3959/2011, και 13 και 14 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού της 16.01.2013¹ (στο εξής «Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.»), η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεση του Εισηγητή Φραγκίσκου Αρμάου (στο εξής «Έκθεση» ή «Εισηγήση») επί της (α) αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού για διαπίστωση τυχόν παράβασης των άρθρων 1 και 2 των νόμων 703/77 ή/και 3959/2011, όπως ισχύει, και 101 και 102 της ΣΛΕΕ στον κλάδο παραγωγής και εμπορίας επιμήκων ελατών προϊόντων χάλυβα και (β) των καταγγελιών i) υπ' αριθ. πρωτ. 3636/30.05.2008 καταγγελίας της εταιρίας IRON TENCO Α.Ε. κατά των εταιριών ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΛΙΑΝΟΣ Α.Ε., ΤΕΧΝΟΜΕΤ Α.Ε., και ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε., και ii) της υπ' αριθ. πρωτ. 5981/31.07.2009 καταγγελίας

¹ ΦΕΚ 54/τ.Β'/16.01.2013.

του ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ της ΕΛΛΑΔΑΣ (ΤΕΕ) κατά της εταιρίας ΖΩΓΑΣ Α.Ε. και κατά παντός υπευθύνου.

2. Στις 28.5.2015 οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και η ΕΝΧΕ κατέθεσαν στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού τα υπ' αριθ. πρωτ. 224, 221, 227, 218/28.05.2015 υπομνήματα², αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α. Με τα ανωτέρω υπομνήματα, οι καθ' ων υπέβαλαν προτάσεις ανάληψης δεσμεύσεων με βάση το άρθρο 25 παρ. 6 του ν.3959/2011 και την υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

3. Περαιτέρω, σε συνέχεια της από 8.6.2015 Συνεδρίασης ενώπιον της ΕΑ, τα μέρη πρότειναν να αναλάβουν τροποποιημένες δεσμεύσεις κατά τα κατωτέρω εκτιθέμενα.

4. Όπως προαναφέρθηκε, στην ίδια Συνεδρίαση της 8.6.2015, η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφάσισε, επίσης, ομοφώνως το διαχωρισμό της υπόθεσης των προτεινόμενων δεσμεύσεων, και ειδικότερα την αυτοτελή εξέταση του σκέλους των αιτιάσεων στην υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεση που αφορούν σε πρακτικές ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων χαλυβουργιών εντός (και στο πλαίσιο) της ΕΝΩΣΗΣ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΝΧΕ). Και τούτο, δεδομένου ιδίως ότι οι εν λόγω αιτιάσεις εδράζονται σε αυτοτελή και διακριτή νομική βάση, σε σχέση με τις λοιπές αιτιάσεις της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεσης, και χρήζουν διαφορετικής ουσιαστικής και διαδικαστικής αντιμετώπισης. Και παράλληλα, διότι οι σχετικές πρακτικές ανταλλαγής πληροφοριών διερευνήθηκαν αυτεπαγγέλτως από την Επιτροπή, ενώ οι υπ' αριθ. πρωτ. 3636/30.05.2008 και 5981/31.07.2009 καταγγελίες είχαν διαφορετικό αντικείμενο.

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

5. Στην παραγωγή προϊόντων χάλυβα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται κυρίως οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, οι οποίες πωλούν τα προϊόντα τους στην εγχώρια αγορά και σε αγορές του εξωτερικού.

6. Η εταιρία ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΣΙΔΕΝΟΡ) αποτελεί μέλος του ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία προϊόντων χάλυβα. Η ΣΙΔΕΝΟΡ αποτελεί όμιλο εταιριών, με θυγατρικές εταιρίες οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή, μεταποίηση και πώληση προϊόντων χάλυβα. Η ΣΙΔΕΝΟΡ είναι η μεγαλύτερη εταιρία παραγωγής προϊόντων χάλυβα στην ελληνική αγορά.

7. Η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. δραστηριοποιείται, επίσης, στην παραγωγή και εμπορία προϊόντων χάλυβα. Στα προϊόντα της εταιρίας περιλαμβάνονται χάλυβες οπλισμού σκυροδέματος (σε ευθύγραμμες ράβδους και σε ρόλους), πλέγματα υποστυλωμάτων, δομικά πλέγματα, έτοιμοι κλωβοί και χονδρόσυρμα. Διαθέτει ένα ευρύ δίκτυο πωλήσεων με αντιπροσώπους στην ηπειρωτική και τη νησιωτική Ελλάδα.

8. Η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε. (ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ) ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το 1925 δραστηριοποιούμενη στο εμπόριο ειδών σιδήρου. Κατά τις δεκαετίες 1960 και 1970 υπήρξε

² Με συνημμένα και εμπιστευτικές εκδοχές αυτών με αριθ. πρωτ. 223, 221 και 226/28.5.2015, αντίστοιχα, για τις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ.

η μοναδική, πλήρως καθετοποιημένη χαλυβουργία στην Ελλάδα, η οποία χρησιμοποιούσε σιδηρομετάλλευμα ως πρώτη ύλη για την παραγωγή τελικών προϊόντων. Η εταιρία εξήλθε από την αγορά το 1996, αλλά επανήλθε το έτος 2004. Η εταιρία παράγει μια ευρεία γκάμα προϊόντων χάλυβα (χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος, δομικά πλέγματα, μορφοσίδηρος κ.άλ.) και διαθέτει δίκτυο αντιπροσώπων σε όλη την Ελλάδα.

9. Η «ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ» (ΕΝΧΕ) αποτελεί αστική μη κερδοσκοπική εταιρία με έδρα το Δήμο Αθηναίων και έχει ως μέλη τις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ. Σύμφωνα με το καταστατικό της, σκοπός της εταιρίας είναι η πληροφόρηση των μελών της (δηλαδή των εγχώριων εταιριών παραγωγής χάλυβα) περί των κατευθύνσεων, των ενεργειών και των αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η εκπροσώπηση και η συμμετοχή της στα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά όργανα, όπως και σε διευρωπαϊκές Ενώσεις Χαλυβουργιών.

III. ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗ – ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

10. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 1447/25.02.2015 Έκθεση, οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ ακολούθησαν, εντός του πλαισίου της ΕΝΧΕ, μία μακρόχρονη πρακτική ανταλλαγής πληροφοριών αναφορικά με την παραγωγή, τις εισαγωγές και τις εξαγωγές τους, κατά τρόπο που περιορίζει τον ανταγωνισμό (βλ. παρ. 312-336 και ιδίως παρ. 420-515). Αντιθέτως, σύμφωνα με τις εμπλεκόμενες χαλυβουργίες και την ΕΝΧΕ, η εξεταζόμενη ανταλλαγή πληροφοριών εντός της ΕΝΧΕ, όχι μόνο δεν φέρει το χαρακτήρα τυχόν εξ αντικειμένου περιορισμού του ανταγωνισμού, αλλά και δεν οδήγησε, ούτε και θα μπορούσε να οδηγήσει, σε πραγματικό ή δυνητικό αντι-ανταγωνιστικό αποτέλεσμα. Και τούτο, διότι η ανταλλαγή στοιχείων στο πλαίσιο της ΕΝΧΕ αφορούσε σε ιστορικά και συγκεντρωτικά στοιχεία μη στρατηγικής φύσης (και ποτέ στοιχεία τιμών), που ήταν ήδη διαθέσιμα και προσβάσιμα από άλλες πηγές, αποστέλλονταν σε διαφορετικά και άτακτα χρονικά σημεία, και μάλιστα με σημαντική για τα δεδομένα της σχετικής αγοράς χρονική καθυστέρηση, ενώ παράλληλα η επίμαχη πρακτική εκδηλωνόταν στο πλαίσιο μιας αγοράς που δεν ήταν εκ φύσεως δεκτική επέλευσης αντι-ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων, ως απόρροια της όποιας υποτιθέμενης ανταλλαγής υπηρεσιών³.

11. Κατά την προκαταρκτική εκτίμηση της Επιτροπής, με βάση πάγια νομολογία και πρακτική, οι συμφωνίες ανταλλαγής πληροφοριών δεν απαγορεύονται, γενικώς και άνευ ετέρου, αλλά μόνον αν έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού ή όταν εμφανίζουν ορισμένα χαρακτηριστικά σχετικά, μεταξύ άλλων, με τον ευαίσθητο και ακριβή χαρακτήρα πρόσφατων στοιχείων, των οποίων είχε γίνει ανταλλαγή σε κοντινά χρονικά διαστήματα, κατά τρόπο που περιορίζει εξ αποτελέσματος τον ανταγωνισμό⁴. Όπως αναλύεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ε.Ε. για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας, τα

³ Βλ. ενδεικτικά τα από 28.5.2015 υπομνήματα της ΕΝΧΕ, καθώς και των εταιριών ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ. Βλ. επίσης την από 2.6.2015 προσθήκη αντίκρουση της ΕΝΧΕ και την από 3.6.2015 προσθήκη της ΣΙΔΕΝΟΡ.

⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας (C 011 της 14-01-2011), σκ. 72-72 (εξ αντικειμένου) και σκ. 75 επ. (εξ αποτελέσματος). Βλ. επίσης ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ T-16/98 *Wirtschaftsvereinigung Stahl κλπ κατά Επιτροπής*, σκ. 44.

πιθανά αποτελέσματα μιας ανταλλαγής πληροφοριών στον ανταγωνισμό πρέπει, στην δεύτερη αυτή περίπτωση, να αναλύονται και να σταθμίζονται *ad hoc*, λόγω του ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εξαρτώνται από έναν ειδικό, για κάθε υπόθεση, συνδυασμό διαφόρων παραγόντων. Ειδικότερα, η αξιολόγηση των περιοριστικών αποτελεσμάτων στον ανταγωνισμό πρέπει να συγκρίνει τα πιθανά αποτελέσματα της ανταλλαγής πληροφοριών με την κατάσταση ανταγωνισμού που θα επικρατούσε απουσία της συγκεκριμένης ανταλλαγής πληροφοριών. Προκειμένου μια ανταλλαγή πληροφοριών να έχει αποτελέσματα που περιορίζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ (και αντιστοίχως του άρθρου 1 του ν. 3959/2011), πρέπει να είναι πιθανό ότι θα έχει σημαντικό δυσμενή αντίκτυπο σε μία ή περισσότερες από τις παραμέτρους του ανταγωνισμού, όπως η τιμή, η παραγωγή, η ποιότητα του προϊόντος, η ποικιλία του προϊόντος ή η καινοτομία. Το κατά πόσον η ανταλλαγή πληροφοριών θα έχει αποτελέσματα που περιορίζουν τον ανταγωνισμό εξαρτάται, αφενός από τις οικονομικές συνθήκες στις σχετικές αγορές, και αφετέρου από τη φύση και τα χαρακτηριστικά των ανταλλασσόμενων κάθε φορά πληροφοριών⁵.

12. Η υπό κρίση περίπτωση αφορά πράγματι σε τέτοια ιδιότυπης μορφής ανταλλαγή πληροφοριών, και δη σε μεγάλο βαθμό συγκεντρωτικών ή/και προσβάσιμων από άλλες πηγές δεδομένων, τα οποία τυγχάνουν ειδικής επεξεργασίας από την ENXE και αποστέλλονται ακολούθως, και με κάποια χρονική καθυστέρηση, στα μέλη της. Οι ανταλλαγές συγκεντρωτικών δεδομένων είναι πολύ λιγότερο πιθανό να έχουν αποτελέσματα που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, σε σύγκριση με εξατομικευμένα δεδομένα σε επίπεδο εταιρίας⁶. Συναφώς, η ανταλλαγή ιστορικών δεδομένων δεν είναι πιθανό να έχει συμπαιγνιακό αποτέλεσμα⁷. Περαιτέρω, οι ανταλλαγές δημόσιων πληροφοριών που είναι εξίσου εύκολα προσβάσιμες από όλους τους ανταγωνιστές και πελάτες (από άποψη κόστους πρόσβασης) είναι απίθανο να συνιστούν παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού⁸. Ωστόσο, και ανεξαρτήτως εκτίμησης της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της εκάστοτε ανταλλαγής πληροφοριών και της ενδεχόμενης μεταβολής των συνθηκών στην εξεταζόμενη κάθε φορά σχετική αγορά, συμπαιγνιακά αποτελέσματα είναι πιθανότερο να εμφανιστούν σε διαφανείς αγορές ή στενά ολιγοπώλια⁹.

13. Εν προκειμένω, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, η υπό εξέταση ανταλλαγή πληροφοριών δεν εμπίπτει στην κατηγορία των εξ αντικειμένου περιορισμών του ανταγωνισμού (όπως βασίμως διατείνονται και τα εμπλεκόμενα μέρη στα υπομνήματά τους)¹⁰. Περαιτέρω, η φύση και τα χαρακτηριστικά των ανταλλασσόμενων πληροφοριών στο πλαίσιο της ENXE δεν φαίνεται να κατατείνουν σε περιοριστικό του ανταγωνισμού αποτέλεσμα κατά την έννοια των κείμενων διατάξεων. Ωστόσο, δεδομένου του ολιγοπωλιακού χαρακτήρα και του βαθμού διαφάνειας της

⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π. σκ. 75 επ. και ενωσιακή νομολογία στην οποία παραπέμπουν.

⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ό.π. σκ. 89.

⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ό.π. σκ. 90: Δεν υπάρχει προκαθορισμένο όριο βάσει του οποίου τα δεδομένα αποκτούν ιστορικό χαρακτήρα, δηλαδή είναι τόσο παλαιά, ώστε να μην ενέχουν κινδύνους για τον ανταγωνισμό. Το κατά πόσον τα δεδομένα είναι όντως ιστορικά εξαρτάται από τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς και ιδίως από τη συχνότητα της επαναδιαπραγμάτευσης των τιμών στον κλάδο.

⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ό.π. σκ. 92.

⁹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ό.π. σκ. 78, 79.

¹⁰ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π. σκ. 72-74.

σχετικής αγοράς, το ενδεχόμενο αυτό δεν μπορεί και να αποκλειστεί εκ των προτέρων στις περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης.

IV. ΟΙ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

14. Σε συνέχεια της από 8.6.2015 Συνεδρίασης, η ENXE προέβη σε τροποποίηση των προτεινόμενων από αυτή δεσμεύσεων¹¹, ως ακολούθως:

«α) Η ENXE δεσμεύεται να μην αιτείται ούτε να παραλαμβάνει από τα μέλη της εξατομικευμένα στοιχεία που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως εμπορικά ευαίσθητα και συγκεκριμένα, στοιχεία παραγωγής και εξαγωγών που αφορούν σε μπιγιέτες, ράβδους οπλισμού, χονδρόσυρμα και άλλα επιμήκη προϊόντα.

β) Η ENXE δεσμεύεται ότι οι στατιστικές πληροφορίες για την παραγωγή, τις εισαγωγές και τις εξαγωγές που κοινοποιεί στα μέλη της αφής στιγμής αυτές καθίστανται διαθέσιμες από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., την EUROSTAT και την EUROFER, θα περιλαμβάνουν πάντοτε οριστικά, συνολικά και συγκεντρωτικά στοιχεία.

γ) Η ENXE δεσμεύεται ότι οι στατιστικές πληροφορίες που κοινοποιεί στα μέλη της δεν περιέχουν καμία απολύτως άμεση ή έμμεση σύσταση ή προτροπή προς συγκεκριμένη ενέργεια ή συμπεριφορά.

δ) Η ENXE, στο μέτρο που της αντιστοιχεί, δεσμεύεται να πράξει τα δέοντα προκειμένου να τροποποιηθεί το καταστατικό της ώστε να ορίζεται ρητά ότι οι εταίροι της ένωσης δεν αποτελούν διαχειριστές της και ότι ο Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής δεσμεύεται από τις αρχές της ουδετερότητας, αντικειμενικότητας και εχεμύθειας έναντι καθενός εκ των μελών της ENXE, αναφορικά με οποιαδήποτε διαδικασία συλλογής, επεξεργασίας και κοινοποίησης στοιχείων που κρίνεται απαραίτητη στο πλαίσιο της ENXE».

15. Με τη σειρά τους, σε συνέχεια της από 8.6.2015 Συνεδρίασης, οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ υπέβαλαν επικαιροποιημένες δεσμεύσεις με το ακόλουθο ουσιαστικό περιεχόμενο¹², στη βάση των δεσμεύσεων που είχε ήδη προτείνει με το από 28.5.2015 υπόμνημά της η εταιρία ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ):

«α) Δεσμευόμαστε ότι η επιχείρησή μας δεν πρόκειται να προβεί ποτέ στο μέλλον σε διαβίβαση οποιωνδήποτε στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων παραγωγής ή εξαγωγών) της επιχείρησής μας προς την ENXE, πλην όσων προκύπτουν από ήδη δημοσιευμένες στο κοινό πληροφορίες μας.

β) Δεσμευόμαστε ότι η επιχείρησή μας θα ασκήσει κάθε νόμιμο δικαίωμά της ως μέλος της ENXE και δέχεται να εισαχθούν στο Καταστατικό της ENXE ρητές και πανηγυρικές απαγορεύσεις (καταστατικοί όροι) σχετικά με τη συλλογή τυχόν οποιωνδήποτε μη δημόσια προσβάσιμων στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων παραγωγής ή εξαγωγών), τα οποία αφορούν τα μέλη της ENXE, εκ μέρους της ENXE, και ότι σε κάθε περίπτωση η ENXE θα

¹¹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 258/16.6.2015 υπόμνημα.

¹² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 262/18.6.2015 και 273/23.6.2015 υπομνήματα αντιστοίχως.

τηρεί απολύτως εμπιστευτικά έναντι των μελών της όλα τα στοιχεία που αφορούν ανταγωνιστές τα οποία λαμβάνει από οποιαδήποτε πηγή.

γ) Δεσμευόμαστε ότι σε κάθε περίπτωση ο εκπρόσωπος της εταιρίας μας στην ΕΝΧΕ δεν θα έχει δικαίωμα πρόσβασης σε τυχόν συλλεγόμενες από το νόμιμο πληρεξούσιο (αντιπρόσωπο) της ΕΝΧΕ, μέσω οποιασδήποτε νόμιμης πηγής, ατομικές πληροφορίες άλλων μελών της Ένωσης.

δ) Δεσμευόμαστε ότι θα προβούμε σε δημόσια ανακοίνωση των ανωτέρω δεσμεύσεων μας, χάριν πληρέστερης ενημέρωσης της αγοράς και των συναλλασσόμενων με επιχειρήσεις της αγοράς προϊόντων χάλυβα, και προς εναισθητοποίηση όλων των συμμετεχόντων για την πανηγυρική διασφάλιση και επιβεβαίωση των συνθηκών υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού στην αγορά».

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

V.1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

16. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011 (πρώην άρθρο 9 του ν. 703/77): «Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιθανολογεί, κατά τη διάρκεια σχετικής έρευνας που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή καταγγελίας, παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί με απόφασή της να αποδέχεται, εκ μέρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων...». Συναφώς, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 «1. Οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών είναι αρμόδιες να εφαρμόζουν τα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Προς το σκοπό αυτό, δύνανται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, να εκδίδουν τις ακόλουθες αποφάσεις: [...] - για την αποδοχή ανάληψης δεσμεύσεων [...]»¹³. Ως εκ τούτου, η Ε.Α. δύναται να αποδεχθεί πρόταση δεσμεύσεων και κατ' εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ (στο πλαίσιο της αρχής της δικονομικής αυτονομίας και βάσει των κείμενων διαδικαστικών κανόνων).

17. Επισημαίνεται ότι κατά πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία η Ε.Α. – όπως άλλωστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι αντίστοιχες αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης – διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια κατά την επιλογή άσκησης των εξουσιών που της απονέμει το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011 και το άρθρο 13 του Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α. και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούται στην αποδοχή δεσμεύσεων που προτείνουν οι επιχειρήσεις, αλλά προβαίνει στην αποδοχή τους μόνον όταν κρίνει ότι αυτό αρμόζει ενόψει όλων

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης, ΕΕ L 1, 04/01/2003, σελ. 1.

των περιστάσεων¹⁴. Στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας, η Ε.Α. λαμβάνει ιδίως υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες: (α) να μην πρόκειται για περιπτώσεις σοβαρών παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως καρτέλ και συμπράξεις με ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς ή σοβαρές καταχρήσεις δεσπίζουσας θέσης, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές «η επιβολή προστίμου θεωρείται σκόπιμη»¹⁵ και (β) να συντρέχουν λόγοι αποτελεσματικότητας που να δικαιολογούν τον τερματισμό της διαδικασίας και την απόφαση της Επιτροπής να απόσχει από την έκδοση απόφασης απαγόρευσης των υπό εξέταση πρακτικών¹⁶. Οι βασικές αυτές αρχές εξειδικεύονται πλέον και στην υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Ε.Α. αναφορικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων.

18. Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Α. κατά κανόνα δεν αποδέχεται δεσμεύσεις στην περίπτωση ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού αναφορικά με τον καθορισμό τιμών ή/και τη νόθευση διαγωνισμών ή/και τον περιορισμό της παραγωγής ή/και την εφαρμογή ποσοτώσεων ή/και την κατανομή των αγορών. Κατά την αξιολόγησή της η Ε.Α. λαμβάνει υπόψη της παράγοντες οι οποίοι ανάγονται στη φύση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, τη δομή της αγοράς, το μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τους φραγμούς εισόδου, το εύρος και την ένταση των πιθανολογούμενων επιζήμιων αποτελεσμάτων στον ανταγωνισμό και στους καταναλωτές, καθώς και τη διάρκεια, την εμβέλεια, το σύνθετο χαρακτήρα και την πολλαπλότητα της παράβασης. Περαιτέρω, η Ε.Α. δεν αποδέχεται δεσμεύσεις εάν, μεταξύ άλλων, οι δεσμεύσεις είναι αόριστες ή τελούν υπό όρους ή δεν εξυπηρετούν την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας¹⁷. Επομένως, οι δεσμεύσεις πρέπει να είναι σαφείς, ορισμένες, ικανές και πρόσφορες να παύσουν τις πιθανολογούμενες παραβάσεις και να αποκαταστήσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά, να μπορούν να εκτελεστούν από αυτούς που τις αναλαμβάνουν και να

¹⁴ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΦΑΘ 2265/2010, σκ. 9. Σχετικά με την ευρεία διακριτική ευχέρεια των αρχών ανταγωνισμού στην ενωσιακή νομολογία για την αποδοχή ή μη των προτεινόμενων δεσμεύσεων, βλ. ενδεικτικά απόφαση ΔΕΕ C-441/07 P, *Επιτροπή κατά Alrosa Company Ltd*, παρ. 59-69, 94 & 115, καθώς και τις Προτάσεις Γενικής Εισαγγελέως Juliane Kokott της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 στην ίδια ίδιας υπόθεση, σκ. 80-90.

¹⁵ Βλ. αιτιολογική σκέψη 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003: «...Σε περιπτώσεις, στις οποίες η Επιτροπή σκοπεύει να επιβάλλει πρόστιμο, δεν ενδείκνυνται αποφάσεις δέσμευσης...». Σε επίπεδο κρατών μελών της Ένωσης, βλ. ενδεικτικά Ανακοίνωση της Βρετανικής Αρχής Ανταγωνισμού (OFT), Incorporating the Office of Fair Trading's guidance as to the circumstances in which it may be appropriate to accept commitments, Δεκ. 2004, σημεία 4.3 – 4.5, καθώς και Ανακοίνωση της Γαλλικής Αρχής Ανταγωνισμού (Autorité de la concurrence), Notice on competition commitments, Μάρτ. 2009, σημείο 11. Η επιβολή προστίμου σε περιπτώσεις σοβαρών παραβάσεων κρίνεται παγίως αποτελεσματικότερη από απόψεως πολιτικής ανταγωνισμού, καθώς το πρόστιμο διαθέτει αποτρεπτικό χαρακτήρα, όχι μόνο έναντι των αποδεκτών της απόφασης, αλλά και έναντι κάθε άλλης επιχείρησης, η οποία θα είχε πρόθεση να υιοθετήσει παρόμοια συμπεριφορά. Σε αντίθετη περίπτωση, ελλοχεύει ο κίνδυνος η διαδικασία υποβολής και αποδοχής δεσμεύσεων να χρησιμοποιείται από την εκάστοτε επιχείρηση που παραβίασε τις διατάξεις του δικαίου του ανταγωνισμού ως μηχανισμός αποτροπής επιβολής των προβλεπόμενων εκ του νόμου κυρώσεων.

¹⁶ Βλ. κατ' αναλογία τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για τη δυνατότητα αποδοχής δεσμεύσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (MEMO/04/217, 17.9.2004): «*The Commission is never obliged to terminate its proceedings by adopting an "Article 9" commitment decision, but it can consider such a decision if and when: the companies under investigation are willing to offer commitments which remove the Commission's initial competition concern as expressed in a preliminary assessment, the case is not one where a fine would be appropriate (this therefore excludes commitment decisions in hardcore cartel cases), efficiency reasons justify that the Commission limits itself to making the commitments binding, and does not issue a formal prohibition decision*».

¹⁷ Βλ. απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 3 επ. καθώς και απόφαση Ε.Α. 538/VI/2012 (Forthnet), παρ. 67.

υλοποιηθούν πλήρως, άμεσα, ή εντός ευλόγου καθορισμένου χρόνου¹⁸. Αντιστρόφως, προκειμένου να θεωρηθεί κατάλληλη η αποδοχή δεσμεύσεων κατ' αρχήν πρέπει τα υφιστάμενα προβλήματα ανταγωνισμού να είναι ευχερώς προσδιορίσιμα, τα προβλήματα ανταγωνισμού να αντιμετωπίζονται πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις και να μη δημιουργούνται νέα, τα προβλήματα ανταγωνισμού να δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και ει δυνατόν σε σύντομο χρονικό διάστημα και οι δεσμεύσεις να συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων της ΕΑ και την επιτάχυνση και αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, οι οποίες εξυπηρετούνται όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους να αναλάβουν δεσμεύσεις όσο το δυνατόν νωρίτερα¹⁹. Τέλος, η αποδοχή δεσμεύσεων από την ΕΑ σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν δεσμεύει σε καμία περίπτωση την ΕΑ σε υπάρχουσες ή μελλοντικές διαδικασίες ή υποθέσεις και δεν δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή εύλογη προσδοκία για την επίλυση υφιστάμενων ή μελλοντικών υποθέσεων ή διαδικασιών με την αποδοχή δεσμεύσεων.

19. Με βάση τα ανωτέρω, οι τροποποιημένες δεσμεύσεις που πρότειναν να αναλάβουν η ENXΕ και οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ (βλ. ενότητα IV) αξιολογούνται ως ακολούθως:

V.2 ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

20. Οι αρχικές προτάσεις ανάληψης δεσμεύσεων από μέρος της ENXΕ και των επιχειρήσεων ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ περιέχονται στο γραπτό υπόμνημα εκάστης, τα οποία κατατέθηκαν εμπροθέσμως στις 28.5.2015²⁰. Συνεπώς, οι προτάσεις ανάληψης δεσμεύσεων υπεβλήθησαν παραδεκτώς.

V.3 ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

21. Οι δεσμεύσεις που πρότειναν η ENXΕ και οι εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, όπως αυτές τροποποιήθηκαν, εξειδικεύθηκαν και συγκεκριμενοποιήθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, μπορούν να γίνουν αποδεκτές κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011. Και τούτο, για τους ακόλουθους κυρίως λόγους:

¹⁸ Βλ. κατ' αναλογία απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Bundesliga, ΕΕ 2005 L134/46, σκ. 25-35, καθώς και απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 16-17. Δηλώσεις γενικών προθέσεων χωρίς δημιουργία υποχρεώσεων, η τήρηση των οποίων δεν μπορεί να ελεγχθεί, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές: βλ. κατ' αναλογία, απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, MSG Media Services, ΕΕ 1994 L364/1, σκ. 98-99. Η υλοποίηση των δεσμεύσεων δεν πρέπει να εξαρτάται από τη βούληση ενός τρίτου που δεν δεσμεύεται από αυτές. Όταν οι δεσμεύσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς την συμφωνία τρίτων, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο τρίτος συμφωνεί. Οι δεσμεύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα ή συνδυασμό των δύο. Η παρακολούθηση των δεσμεύσεων πρέπει να είναι ευχερής. Οι επιχειρήσεις δύνανται να προτείνουν μηχανισμούς ελέγχου της εφαρμογής των δεσμεύσεων μέσω της συμμετοχής τρίτων προσώπων, όπως για παράδειγμα ανεξαρτήτων εντολοδόχων παρακολούθησης της εφαρμογής, για τους οποίους η δαπάνη θα βαρύνει τις ίδιες

¹⁹ Βλ. Σύσταση του Δικτύου Ευρωπαϊκών Αρχών Ανταγωνισμού σχετικά με τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων (ECN Recommendation on Commitment Procedures), σκ. I.11

²⁰ Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (αριθμός πρακτικού 36/12.5.2015) που κοινοποιήθηκε στα μέρη, η ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης που αφορά την εν λόγω υπόθεση μετατέθηκε για τις 8.6.2015 και χορηγήθηκε παράταση για την υποβολή υπομνήματος έως την 28.5.2015.

22. Οι υποβληθείσες δεσμεύσεις είναι ικανές να οδηγήσουν σε διασφάλιση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά και σε παύση της ενδεχόμενης παράβασης, ενώ είναι και επαρκείς από απόψεως αντικειμένου, πεδίου εφαρμογής και χρονικής διάρκειας. Ειδικότερα, οι προταθείσες δεσμεύσεις παρέχουν επαρκή εγγύη ότι οι όποιες πληροφορίες ανταλλάσσονται μεταξύ των εμπλεκόμενων χαλυβουργιών και της ENXE, δεν αφορούν σε στρατηγικής φύσης πληροφορίες που ενδέχεται να μειώσουν την αβεβαιότητα για την εμπορική πολιτική που πρόκειται να ακολουθήσουν οι ανταγωνιστές τους στην αγορά, συνεκτιμώντας παράλληλα τα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς και τις σχετικές δημόσιες πληροφορίες από άλλες πηγές (εντός και εκτός Ελλάδας) που είναι ήδη προσβάσιμες από όλες τις ανταγωνίστριες εταιρίες και από πελάτες αυτών. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι υπό κρίση δεσμεύσεις ανταποκρίνονται στις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της υπηρεσίας, όπως αποτυπώνονται εν μέρει και στην υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεση, και επιλύουν με μόνιμο τρόπο τις όποιες ανησυχίες για ενδεχόμενη παράβαση.

23. Οι υποβληθείσες δεσμεύσεις περιγράφονται με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο, δεν τελούν υπό αίρεση, ενώ και η παρακολούθηση της τήρησής τους από την Ε.Α. είναι εφικτή και διαχειρίσιμη, χωρίς να συνεπάγονται δυνασάλογο διοικητικό κόστος.

24. Η αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων αρμόζει ενόψει όλων των περιστάσεων στη συγκεκριμένη υπόθεση. Ειδικότερα, η υπό κρίση πρακτική της ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο της ENXE δεν αφορά σε καρτέλ, ούτε και σε σύμπραξη που ενέχει ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την έννοια των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ (περιστάσεις που, αν τυχόν συνέτρεχαν, θα απέκλειαν κατ' αρχήν τη δυνατότητα αποδοχής δεσμεύσεων κατά την προαναφερόμενη πάγια πρακτική της Ε.Α. και άλλων αρχών ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Ιδίως, η κρινόμενη περίπτωση δεν αφορά σε ανταλλαγή πληροφοριών για εξατομικευμένες προθέσεις μελλοντικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων αναφορικά με τιμές ή ποσότητες, δηλ. σε πρακτική που αξιολογείται υπό το πρίσμα των εξ αντικειμένου περιορισμών του ανταγωνισμού κατά τις κείμενες διατάξεις²¹. Τουναντίον, όπως προαναφέρθηκε, αφορά πράγματι σε ιδιότυπης μορφής ανταλλαγή πληροφοριών, και δη σε μεγάλο βαθμό συγκεντρωτικών ή/και προσβάσιμων από άλλες πηγές στοιχείων που τυγχάνουν επεξεργασίας από την ENXE και ακολούθως αποστέλλονται στα μέλη της, η οποία αξιολογείται υπό το πρίσμα των εξ αποτελέσματος ενδεχόμενων περιορισμών του ανταγωνισμού²². Εξάλλου, από τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων δεν αποκλείονται *a priori* όλες οι περιπτώσεις οριζόντιων συμφωνιών συνεργασίας/συμπράξεων, πολλώ δε μάλλον οριζόντιες μορφές συνεργασίας που αξιολογούνται εξ αποτελέσματος (όπως η προκειμένη περίπτωση). Περαιτέρω, συντρέχουν επαρκείς λόγοι αποτελεσματικότητας ως προς την αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων, με δεδομένο ότι θα αποσαφηνιστεί το πλαίσιο συνεργασίας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ENXE για το άμεσο μέλλον, και ειδικότερα η φύση των στοιχείων που θα μπορεί να

²¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας (C 011 της 14-01-2011), σκ. 73 και 74. Συναφώς, και δεδομένης της διακριτής της φύσης, η κρινόμενη υπόθεση δεν αξιολογείται υπό το πρίσμα της νομολογίας που αφορά σε εξ αντικειμένου περιορισμούς καρτελικής φύσης, όπως παρατίθεται εν μέρει στην υπ' αριθ. πρωτ. 1447/25.02.2015 Έκθεση.

²² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ό.π. σκ. 75 επ. Αλλά και υπό το συγκεκριμένο αυτό πρίσμα των εξ αποτελέσματος περιορισμών, η κρινόμενη υπόθεση μπορεί να διακριθεί ουσιωδώς από το νομολογιακό προηγούμενο της υπόθεσης *UK Agricultural Tractor Registration Exchange* σε ενωσιακό επίπεδο.

κοινοποιεί η Ένωση στα μέλη της, προοπτική που εξυπηρετείται καλύτερα με την ενεργό συνεργασία των εμπλεκόμενων μερών προς εξειδίκευση και συνακόλουθη αποτελεσματική παρακολούθηση των αναληφθεισών δεσμεύσεων. Σταθμίζεται, επίσης, ότι η περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης προς στοιχειοθέτηση ενδεχόμενης εξ αποτελέσματος παράβασης είναι δυσανάλογη σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

25. Κατά την κρίση της πλειοψηφίας των μελών της Επιτροπής (Πρόεδρος, Δημήτριος Κυριτσάκης, και Τακτικό Μέλος, Ιωάννης Αυγερινός)²³, όλες οι προαναφερόμενες περιστάσεις συνηγορούν, εν προκειμένω, υπέρ της αποδοχής των επικαιροποιημένων δεσμεύσεων που υποβλήθηκαν από τα εμπλεκόμενα μέρη.

26. Κατά την άποψη της μειοψηφίας δύο μελών της Επιτροπής (Αντιπρόεδρος, Δημήτριος Λουκάς, και Τακτικό Μέλος, Δημήτριος Δανηλάτος) δεν συντρέχουν εν προκειμένω οι αναγκαίες, ελάχιστες κατά νόμο προϋποθέσεις για την αποδοχή δεσμεύσεων, δεδομένου ότι καμία (ενδεχόμενη) παράβαση δεν θα μπορούσε να διαπιστωθεί, ούτε και να πιθανολογηθεί, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία του φακέλου, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν διαμορφωθεί στη κείμενη νομολογία και πρακτική αναφορικά με τη στοιχειοθέτηση εξ αποτελέσματος παράβασης σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Ως εκ τούτου, η αυτεπάγγελτη έρευνα της ΓΔΑ ως προς το σκέλος της ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο της ENXE θα έπρεπε να τεθεί στο αρχείο.

27. Με τη σχετική της απόφαση η Επιτροπή Ανταγωνισμού, δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, καθιστά τις ως άνω δεσμεύσεις (βλ. ενότητα IV) υποχρεωτικές για τις ENXE, ΣΙΔΕΝΟΡ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ. Η εν λόγω απόφαση αποδοχής δεσμεύσεων, τις οποίες ανέλαβαν η ENXE και οι προαναφερόμενες επιχειρήσεις, δεν διαλαμβάνει οριστική κρίση της Επιτροπής ως προς τη διαπίστωση ή μη παράβασης αναφορικά με την υπό κρίση πρακτική ανταλλαγής πληροφοριών εντός ENXE, ούτε και προκαταλαμβάνει την ουσιαστική αξιολόγηση των λοιπών στοιχείων και αιτιάσεων που διατυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1447/25.02.2015 Έκθεση (η οποία και εξετάζεται ως διακριτή πλέον υπόθεση). Δεδομένης της απόφασης για αποδοχή δεσμεύσεων, δεν συντρέχουν πλέον λόγοι περαιτέρω δράσης της Επιτροπής προς διερεύνηση των πρακτικών ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των χαλυβουργιών στο πλαίσιο, και δια μέσου, της ENXE.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η **Επιτροπή Ανταγωνισμού** σε Ολομέλεια αποφάσισε **κατά πλειοψηφία** και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

1. Αποδέχεται, δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, τις αναθεωρημένες δεσμεύσεις που προτάθηκαν από τις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και της ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ENXE) σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στο ως άνω σκεπτικό.

²³ Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου (άρθρο 27 παρ. 4 Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Ε.Α.).

2. Υποχρεώνει τις εταιρίες ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και την ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΝΧΕ) να ενημερώσουν γραπτώς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση σε αυτές της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν σε υλοποίηση των εν λόγω δεσμεύσεων.
3. Οι ως άνω αναληφθείσες δεσμεύσεις καθίστανται υποχρεωτικές για τις εν λόγω επιχειρήσεις (άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011).
4. Σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης με τις ως άνω αναληφθείσες δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν καταστεί υποχρεωτικές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 25 παρ. 1 περιπτ. δ) και στ) και παρ. 2 περιπτ. α) και β) του ν. 3959/2011.

Η απόφαση εκδόθηκε την **31^η Ιουλίου 2015**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Κυριτσάκης

Οι Συντάκτες της Απόφασης

Δημήτριος Λουκάς Βικτωρία Μερτικοπούλου

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα